

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 3.
Maaliskuu.

TOIMITTAJA:
JOHN SUNDBERG.
Vastaava.

1908
XIII:sta vuosik.

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 1 m. 50 p. koko vuodelta.

Sisällys: Aug. Heliä (kuva). — Ajatuksia päivän lopulla. — Mietteitä kuurom. lasten kasvatuksesta (Jark.). — Muistoja matkoilta. — Esitelmä Runebergin päivänä. — Keis. Majest. Arm. Määräys. — Tietoja kotimaasta. — Ilmoituksia.

Aug. Heliä.

Äskettäin huomasimme lehtemme viime numerossa, että opettaja A. Heliä on eronnut k. m. lehden toimituksesta töittensä paljouden takia. Hänen kuvansa on tervetullut niille k:mykille, jotka ovat olleet hänen entisiä oppilaitaan tahi olleet tekemisissä vaatimattoman ja ystävällisen opettajan kanssa. Se, että moni-

puolinen ja hauska k. m. lehti on saanut osakseen suurta suosiota lukijakunnan puolelta, on A. Heliän ansiota sillä hän on hoitanut erittäin tunnollisesti ja täsmällisesti vaivaloisia toimitussihteerin tehtäviä 2 vuoden ajan. Sitäpaitsi on hän suomentanut paljon ruotsinkielisiä kirjoituksia k. m. lehteen.

Tähän lehteen painatamme lukijakunnan nähtäväksi tärkeimpiä tietoja hra Heliän elämänvaiheista. Hän on syntynyt Tampereella tammik. 7 p:nä 1872. Läpikäytyään Hämeenlinnan klassillisen lyseen pääsi hän ylioppilaaksi v. 1891. Sitten on hän suorittanut suomen ja ruotsinkielessä tutkinnon ja käytännölliset kokeet valtionvirkoja varten. Samoin kansa-, veisto-, sokeain- ja kuuromykkäin koulun opettajavirkoja varten sekä tutkinnot että käytännölliset opettajanäytteet. Sen ohessa on hän useita kertoja käynyt opintomatoilla Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa tutustuakseen sikäläisiin aistivialliskouluihin. Tanskassa käydessään on hän tutustunut Kööpenhaminan Kuuromykkänaisten työlaitokseen (Arbejdshjemmet for døvstumme Piger) ja samojen aatteiden mukaan on hän, saatuaan valtionlainan, perustanut Helsinkiin Kuuromykkänaisten pesu- ja silityslaitoksen. Opettajatoimessa on hän myös paljon liikkunut. Hän oli v. t. k. m. koulun opettajana Turussa v. 1898 ja opettajan viransijaisena Kuopion k. m. koulussa v. 1899; samoin v. t. käsityön- ja isompien poikien voimistelunopettajana v. 1901—02, kuuromykkä-sokeiden lasten opettajana v. 1902 Helsingin sokeainkoulussa. Hän on toiminut H:gin sokeain koulun v. t. johtajana v. 1903 lokak. 16 p:stä lukuvuoden loppuun. V. 1901 määrättiin hänet vakinaiseksi opettajaksi mainittuun kouluun. Sitäpaitsi on hän pitänyt vuodelta 1902 vuoteen 1907 opetuskursseja H:gin kuuromykkäin yhdistyksen suomalaisille jäsenille ja sekä luennoita että esitelmiä. Myös 1901 keväällä piti hän opettaja O. Kauppinen kanssa jatkokursseja kuuromykille, keskeyttäen ne sitten kun valtioapua ei suostuttu antamaan niiden pitämiseen.

Lopuksi tahdomme lausua sydämmelliset kiitoksemme opettaja A. Heliälle siitä, että hän on uhrannut niin paljon voimia ja aikaa tämän k. m. lehden ja kovaosaisimpien kuuromykkien hyväksi saattaakseen heidät pimeydestä valoon. Suokoon Luoja

hartaalle kuuromyökkäin ystäväälle menestystä hänen yrityksissään, jotka tarkoittavat kuuromyökkänaisten toimeentulon edistämistä. Eläköön hän kauan vielä keskuudessamme!

—i— —i—.

Ajatuksia päivän lopulla.

On ilta. Päivä on mennyt pois. Aurinko on laskenut vuoren taakse. Yksi päivä on taas mennyt, se ei tule koskaan takaisin. Olemme tulleet taas vähän lähemmäksi elämämme loppua, hautaa. Millä tavalla olen elänyt tänäpäivänä? Mitä sanoo sydämeni, mitä omatuntoni puhuu? Minkälainen olen ollut kodissani miehelleni, vaimolleni, vanhemmilleni, lapsilleni, millä tavalla olen kohdellut ystäviäni, tovereitani ja toisia ihmisiä? Olenko elänyt sillä tavalla, että sukulaiseni ja toiset ihmiset ovat iloinneet minun tähteni? Tahi olenko elänyt huonosti? Olenko rakastanut lähimmäisiäni niin paljon kuin itseäni? Olenko rakastanut Jumalaa yli kaiken? Minkälainen on elämäni tänäpäivänä ollut?

Kun ajattelen tätä mennyttä päivää, niin huomaa paljon pahaa itsessäni. Olen tehnyt usein pahasti, en ole aina ollut hyvä. Minä toivon etten olisi tehnyt pahaa, vaan olisin ollut hyvä. Minä häpeän Jumalan ja omatuntoni edessä. Olen ollut vihainen ja ylpeä. Olen ajatellut pahaa toisista ihmisistä, enkä ole ollut ystävällinen heille. Olen ollut kiittämätön ja itserakas. Minä olen myös panetellut (= puhunut pahaa) toisista ihmisistä. Olen näyttänyt huonoa esimerkkiä tovereilleni. Vähän, vähän olen ajatellut Jumalaa. — Mitä minun pitää tehdä, että saisin syntini anteeksi? Mitä pitää tehdä, että rauhallisella sydämellä ja hyvällä omallatunnolla voisin mennä nukkumaan yöksi. Ehkä en vuoteeltani enää nousekaan. Ehkä Jumala kutsuu minut pois elämästä ennen aamua. Kuinka voin astua Jumalan kasvojen eteen? Mutta jos vielä saan huomenna alkaa uuden päivän, niin mistä saan voimaa ja viisautta elääkseni uutta, parempaa elämää? Ihmiset eivät tässä voi auttaa. Apu tulee Jumalalta yksin, Häneltä, joka sanoo: *»tulkaa minun tyköni kaikki työtätekevät ja surulliset, minä tahdon*

teitä virvoittaa; oppikaa minusta, sillä minä olen lempeä ja nöyrä sydäimestä, niin te saatte rauhan sieluunne!»

Jos Jumala on kanssani, niin minä en pelkää, en sure, en ole heikko ja onneton. Herra auttaa. Mutta minulta on niin paljon syntiä. Tahtooko, voiko Jumala minua armahtaa ja auttaa? Kyllä. Jumala *voi* ja *tahtoo* ottaa vastaan *kaikki*, suurimmatkin syntiset, jos he katuva ja syntiään surevaisina etsivät Jumalaa. Raamatussa on kirjoitettu *»lähestykää Jumalaa, niin Hän lähestyy teitä»* (Jaakopin kirje 4 luku, 8 v.). Ja Jeesus sanoo: *joka tulee minun tyköni, häntä en minä heitä ulos»* (Joh. ev. 6: 37). Jumalan rakkaus on äärettömän suuri lapsiaan kohtaan. Lähesty Häntä, rukoile Häneltä armoa, pyydä voimaa seuraamaan Jeesusta! Hän kuulee rukouksesi ja auttaa sinua. Hän antaa rauhan sydämeesi. Sinä saat Häneltä voimaa, niin että voit olla kärsivällinen, hyvä, nöyrä, hiljainen siveä ja puhdas ajatuksissa ja töissä.

Mutta älä rukoile ainoastaan yhden kerran, yhtenä iltana. Ei. Meidän pitää *usein* lähestyä Jumalaa rukouksessa. Me tarvitsemme *joka hetki*, usein, uutta voimaa ja uutta anteeksisäämistä. Kiusauksia on paljon ja me teemme syntiä usein ja monella tavalla. Mutta Jumalan armo on joka aamu uusi. Jumala ei väsy kuulemasta rukouksiamme. Rukoile siis aina: Isä armahda minua, puhdist sydämeni synnistä! Anna voimaa taistelemaan urhollisesti pahaa vastaan. Tule sydämeeni, asu siinä, Anna henkesi minulle, Herra! Amen.

(Otettu erästä ruotsal. k.m. lehdestä).

Mietteitä kuuromyökkäin lasten kasvatuksesta.

Suurella innolla työskennellään nykyään kaikkialla maassamme tiedon ja valistuksen levittämiseksi. Perustetaan kouluja lapsille, kansanopistoja nuorille, toimeenpannaan kansanopistokursseja ja lomakursseja, pidetään esitelmii, sanomalehtiä syntyy kuin sieniä sateella, kirjoja painetaan ja levitetään, lukutupia ja kansankirjastoja perustetaan. *»Valoa kansalle»* on aikamme tunnussana. Eivätkä yksinomaan terveaistiset kansamme jäsenet

ole tämän kansanvalistustyön esineinä, vaan on tahdottu saattaa aistivallisetkin, sokeat, kuuromykät, sekä tylsämielisetkin osalliseksi tiedon aarteista. — Mitä erityisesti kuuromykkiin tulee, niin on valtio heitä varten perustanut kouluja maamme eri osiin. On todella äärettömän suuri onni, että kuuromykätkin täten pääsevät osallisiksi tietoihin ja opetukseen. Heille onkin tämä miltei vielä tärkeämpää, kuin täysaistisille, sillä kuuroja kun ovat, eivät he seurustelemalla toisten ihmisten kanssa voi heiltä juuri mitään oppia, vaan jäävät tietämättömiksi, jopa tylsistyvätkin siihen määrään, että ympäristönsä usein heitä pitää mielipuolina. Mutta nykyään ovat kuuromykät tulleet siihen onnelliseen asemaan, että pääsevät kouluun, missä heidän henkisiä kykyjään koetellaan ja kehitetään. On huomattu, että kuuromykkälapset voivat henkisesti olla aivan yhtä lahjakkaita, kuin kuulevatkin. Onpa tavattu heidän joukossaan monta harvinaisen teräväjärkistäkin. Tietysti on joukossa paljon heikkolahjaisiakin, kuten täysiaistisissakin. Mutta yleensä on havaittu kuuromykkäin lasten olevan siksi lahjakkaita ja opimhaluisia, että voivat käyttää hyväkseen koulussa annettavan opetuksen. Kouluaikansa päätettyään, sekä opittuaan jotain sopivaa ammattia, pystyvät he useimmissa tapauksissa elättämään itsensä ja tuottamaan hyötyä ja iloa sekä itselleen, että perheelleen ja yhteiskunnalle.

Luulisi siis, että kuuromykkäin lasten vanhemmat kaikin voimin koettaisivat toimittaa lapsensa jo pieninä kouluun. Mutta niin ei kuitenkaan läheskään aina tapahdu. Maassamme on paljon kuuromykkiä, jotka saavat kasvaa ja olla miltei pakanuudessa, ilman opetusta, ilman kasvatusta, tuntematta Jumalaa, tietämättä eroittaa hyvää pahasta, totuutta valheesta. Tähän on syynä se, että vanhemmat ja ympäristö, joko tietämättömyydestä, tahi välinpitämättömyydestä eivät ole toimittaneet näitä lapsi-raukkoja kouluun. Sanotaanpa olevan vanhempia, jotka vastustavatkin kuuromykkä-lastensa kouluuttamista.

Tätä on vaikea ymmärtää. On todella käsittämätöntä, etteivät vanhemmat kilvan riennä keventämään sen kohtalon kovuutta, johon lapsensa ovat joutuneet, vaan vielä aivan kuin lisäävät sitä estämällä heitä pääsemästä osallisiksi kouluopetuksen ja Jumalan sanan tuntemisen siunauksista. Mikä edesvastuu onkaan sellaisilla

vanhemmilla, jotka, sen sijaan, että olisivat voineet saada kuuromykät lapsensa kykeneviksi, onnellisiksi ja hyödyllisiksi yhteiskunnan jäseniksi, ovat antaneet heidän kasvaa tietämättömyyteen ja raakuuteen, vaivaksi ja kuormaksi itselleen ja muille! Ei voi ajatella tällaisen laimiinlyömisen jouhtuvan muusta kuin *tietämättömyydestä*. Vanhemmat eivät tule ajatelleeksi, että kuuromykkiäkin voi opettaa, eivätkä edes tiedä, että on olemassa erityisiä oppilaitoksiakin heitä varten. Tahi jos ovatkin niistä kuulleet puhuttavan, niin arvelevat koulunkäyntikustannusten ehkä olevan niin suuret, ettei köyhä uskalla ajatellakaan lähettää lastansa sinne; otaksuvat kuuromykkäin koulujen olevan ei kansan, vaan rikkaiden ja herrojen lapsia varten. Usein eivät vanhemmat myös tiedä mistä saisivat neuvoja kuuromykkäin lastensa koulunkäyntiä koskevissa asioissa.

Tämän kirjoituksen tarkoituksena on antaa ohjeita tällaisessa asemassa oleville vanhemmille ja muillekin, jotka oivaltavat kuuromykkäin lasten opetuksen tärkeyden ja haluavat jotain teheidän kasvatuksensa hyväksi.

Suomessa on kuuromykkäin kouluja: suomenkielisiä *Turossa, Oulussa, Kuopiossa ja Mikkelissä*, sekä ruotsinkielinen *Porvoossa*.

Sitäpaitsi on täysi-ikäisiä kuuromykkiä varten suomenkielinen koulu Jyväskylässä ja Kurikassa, sekä ruotsinkielinen Pietarsaassa.

Turun, Kuopion, Oulun ja Porvoon kouluihin otetaan 7—10 vuoden ikäisiä kuuromykkä lapsia joka toinen vuosi. Parhain on lähettää lapsi 7 vuotisena kouluun. Kuta nuorempana lapsi pääsee kouluun, sitä helpommin oppii hän puhumaan. Puhumaan! — Aivan niin. Lapsi oppii puhumaan kuuromykkäin koulussa. Sillä lapsen puhumattomuus johtuu useimmissa tapauksessa kuuroudesta. Kuulemaan lapsi tosin ei voi koulussa oppia, mutta hän harjaantuu lukemaan toisten huulilta, mitä heille hitaasti, selvillä huulten liikkeillä puhutaan. Täten voivat kuuromykät lapset muutamien vuosien opintojen perästä keskustella ja seurustella kuulevien ja puhuvien ihmisten kanssa. Jokainen, joka kodissaan on ollut tekemisessä kuuromykän lapsen kanssa ymmärtää millainen etu tämä on. Arvituksen tapainen olento, kuin suljettu kirja on

tuollainen lapsi lähimmälle ympäristölleen. Mitä hänen mielessään liikkuu, mitä sydämensä tuntee, sitä ei hän ole koskaan voinut sanoin lausua ilmi edes isälleen ja äidilleen. Eivätkä he vuorostaan ole voineet tunteitaan lapselleen täysin tajuttaviksi lausua. Toisin on nyt kun lapsi koulussa oppii omin sanoin ajatuksiansa ilmaisemaan, sekä taitaa vanhempainsa huulilta lukea heidän aikeensa, toiveensa ja tahtonsa. Ei pitäisi kenenkään vanhemman rahtuakaan empiä lähettää lastansa kouluun heti kun lapsi siihen ikään on päässyt. Tässä ei mahdottomista kustannuksistaakaan ole pelkoa. *Opetus kuuromykkäinkoulussa on maksuton.* Asunto- ja ylläpitokustannuksiin ottavat vanhemmat osaa varainsa mukaan. Täysin varattomat vapautetaan niistäkin maksuista, jolloin kuntien velvollisuus on varattomain puolesta suorittaa jonkun verran, esim. 50 mk. vuodessa. Valtion rautateillä saavat lapset kouluaikana matkustaa vapaasti maksutta. Sitäpaitsi seuraa aina joku saattaja, tahi noutaja lukukausien alussa ja lopussa oppilaita juna-matkalla kotiin ja kouluun. — Näin ollen köyhimmätkin vanhemmat voivat saada kuuromykät lapsensa opin teille. Koulut eivät ole vain rikkaiden lapsia varten, vaan köyhimmätkin voivat valtion ja kuntain avustuksella niihin lapsensa saada.

Kun tahdotaan saada lapselle sija koulussa on vanhempain kirjeellisesti ilmoitettava jo hyvissä ajoin ennenkuin lapsi täyttää 7 vuotta joko Turun, Oulun, Kuopion tahi Porvoon (ruotsal.) kuuromykkäin koulun johtajalle. Hän antaa lähempiä neuvoja miten on meneteltävä. Sitäpaitsi saa ohjeita näissä asioissa nykyään myös kuuromykkäin matkapapeilta kun he matkoillaan sattuvat niin lähelle, että heitä voi puhutella.

(Jatk.)

Muistoja matkoilta.

Porvoon tuomiokapituli määräsi allekirjoittaneen v. t. kuuromykkäin matkapapiksi itäiseen piiriin tammik. 1:sta p:stä alkaen. Tammik. 13. p. läksin *Helsingistä* ensimmäiselle matkalleni laajaan »seurakuntaani». Olin iloinen kun ajattelin, että nyt k.m. oma pappi

ensi kerran matkusti. Rukoilin sydämessäni, että Jumala siunaisi tätä matkaa ja työtäni k.m:n keskuudessa. Ensin olin muutamia päiviä *Mikkelissä*. Siellä opetin 7:n luokan oppilaille uskontoa niinä päivinä. Keväällä, jos Jumala suo, lasken heidät ensi kerran H. P. Ehtoolliselle. — Mikkelistä matkustin *Viipuriin*. Tammik. 19 p. kl. 7 i. p. saarnasin Viipurin k. m:lle kansakoululla. Siellä oli 21 k. m., sekä monta k. m. kuulevaa ystävää. Olin Viipurissa muutamia päiviä. K.m:t kokoontuivat joka ilta kl. 7 i. N. M. K. Y:n huoneustossa, jossa keskustelimme Jumalan sanasta. Viipurissa on k.m:llä monta hyvää ystävää. Olin iloinen, että hekin joka ilta olivat kuulemassa ja katsomassa keskusteluamme. —

*Sortavalaa*n oli neiti Hilma Saukko koonnut 19 k. m., joista 8 vanhaa, koulunkäymätöntä. Karjalan k. m:t asuvat kaukana toisistaan. Siellä on k.m. paljon. K.m:t tietävät kuka neiti Saukko on jo miten paljon hän on auttanut Karjalan k. m. Hän tuntee heidän nimensä ja rakastaa heitä. Hän kutsuu heitä kotiinsa ja neuvoo heitä. Erittäin ajattelee hän vanhoja, oppimattomia k.m. Suuri, lämmin kiitos neiti Saukolle k.m:n puolesta!

Joensuussa oli vähän k. m. 3 oli koulunkäyneitä, muutamia koulunkäymättömiä tuotiin luokseni, m. m. 2 lasta. Neuvoisin vanhempia lähettämään heitä Kuopioon ja Jyväskylään. Joensuussa auttaa k.m. rouva Könönen ja neiti Westerlund.

Lappeenrannassa oli hauskaa. Siellä oli 10 k.m., kaikki koulunkäyneitä. Eräs k.m. oli luistellut jäällä, hän kaatui ja käsi meni poikki. Oli onni, ettei pää mennyt puhki. Jumala varjelee vaaroissa. Opettajatar, neiti Soriola lupasi vast'edes auttaa kuuromykkiä ja kutsua heitä joskus luokseen. Opettakaa, k.m:t, neiti Soriolalle sormiaakkoset! Hän tahtoo oppia. Kävin Kaukaan tehtaalla erään k.m:n kodissa.

Kotkassa oli 16 k.m. Siellä on k.m. yhdistys. Kokoontuvat joka toinen sunnuntai N. M. K. Y:n huoneessa. Pastorin emäntä Betty Ripatti ja rouva Salovaara auttavat. Ehkä vastedes perustetaan ompeluseura. 2 k.m:n sormet olivat menneet poikki sahan terässä. Ikävää! Toivon, että pian paranee. Luulen että k.m:n yhdistys edistyy vast'edes Kotkassa.

Jokapaikassa opetin Jumalan sanaa. K.m:t oppivat mielellään. He olivat aina iloiset kun tulin. Huomasin, että työtä on

paljon. Oli hauska nähdä kuuromykkiä niin paljon, käydä heidän kodeissaan ja opettaa heitä. Joka paikassa oli kuuromykillä myös yksi tahi useampia ystäviä ja auttajia. Se on suuri, Jumalan antama lahja, josta meidän pitää kiittää Jumalaa. Useat kuuromykät olivat surulliset kun erosimme. He sanoivat: on kovin ikävä kun olen yksin, ei kukaan osaa puhua ja seurustella minun kanssani! Rakkaat k.m., ajatelkaa että Herra on teidän luonnanne aina. Te ette ole yksin. Seurustelkaa Jumalan kanssa. »Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu, Hän kaitsee minua viheriällä niityllä ja vie minut virvoittavan veden tykö ja jos minä vaellan pimeässä laaksossa en minä pelkää mitään pahaa, sillä sinä olet minun kanssani.» (psalmi 23).

Paljon terveisiä kaikille k.m:lle ja heidän ystävilleen, sekä kiitos avustanne!

Huugo Nyberg.

Esitelmä Runebergin päivänä.

Mikä päivä tänään on? Tänään on 5 päivä Helmikuuta. Mistä syystä tänään on lupa? Siitä syystä, että on suurmiehemme, maamme kuuluisimman runoilijan Johan Ludvig Runebergin 104 vuotis-syntymäpäivä.

Maamme toiset suurmiehet ovat: lasten ystävä Sakari Topelius, joka on heille kirjoittanut joukon kertomuksia ja lauluja, Elias Lönnrot, joka on koonnut Kalevalan ja Johan Vilhelm Snellman, joka on innokkaasti työskennellyt maamme hyväksi, esimerkiksi: toimittanut Suomelle omat rahat: Markka ja Penni ja sen ensimmäisen Suomen kielisen sanomalehden.

Mutta tänään on Johan Ludvig Runeberg'in päivä. Hän syntyi Pietarsaaren kaupungissa vuonna 1804. Poikana hän pantiin Vaasaan kouluun ja tuli sitten ylioppilaaksi Turun yliopistossa. Ylioppilaana kulki hän ympäri maatamme tutustuaksensa sen luontoon ja kansaan. Kerran hän kävi Ruovedellä. Siellä hän tapasi vanhan sotilaan, Vänrikki Stoolin, joka kertoi hänelle paljon Suomen viimeisestä sodasta. Runeberg pani kaikki kerto-

mukset muistiin ja myöhemmin hän muutti ne lauluiksi, joita hän nimitti Vänrikki Stoolin tarinoiksi. Näissä tarinoissa hän kertoo meille vuosien 1808—1809 sankareista ja heidän isänmaan rakkaudesta, uhraavaisuudesta ja kärsivällisyydestään. Johan Ludvig Runeberg, joka itse niin sydämellisesti rakasti isänmaata, tahtoo tarinoittensa kautta opettaa meitäkin hellästi rakastamaan isänmaatamme. Hän tahtoo, että me kaikki osoittaisimme rakkautta, uskollisuutta ja velvollisuutemme täyttämistä tälle isänmaallemme, josta hän niin kauniisti laulaa Maamme laulussa:

Oi maamme Suomi synnyinmaa!

Soi sana kultainen!

Ei laaksoa, ei kukkulaa,

ei vettä, rantaa rakkaampaa,

kuin kotimaa tää pohjainen,

maa kallis isien!

Johan Ludvig Runeberg on kirjoittanut paljon muitakin kauniita runoja ja kertomuksia Suomen maasta ja sen kansasta.

Saarijärven Paavo nimisessä laulussa hän opettaa meille miehestä, joka vahvasti luotti Jumalaan, vaikka hänen toivomuksensa monesti menivät hukkaan. Ahkeralla työllä ja kestävyydellä hän lopuksi voitti. Tämä Saarijärven Paavo muistuttaa meitä siitä, että Jumala usein koettaa, mutta ei koskaan hylkää.

J. L. Runeberg on kirjoittanut virsiäkin, joissa hän kiittää ja ylistää Jumalaa. Kaikki nämät laulut on hän jättänyt Suomen kansalle perinnöksi.

Vanhuden aikana Johan Ludvig Runeberg asui Porvoossa kauniissa kodissa, jota me VIII:n luokan oppilaat olemme käyneet katsomassa. Porvoossa hän kuolikin 73 vuoden ikäisenä vuonna 1877, 6 p:nä Toukokuuta. Hän haudattiin Porvoon hautausmaahan.

Hänen kunniaakseen on myöhempi polvi pystyttänyt suuren hautapatsaan haudallensa ja kuvapatsaat Helsingissä ja Porvoossa.

Suurmiehemme Runebergin muisto ei koskaan kuole, vaan elää aina. Oppikaamme mekin sitä rakastamaan ja kunnioittamaan.

(Tämän esitelmän piti eräs oppilas Turun k. m. koulussa vietetyssä Runebergin juhlassa 5 p:nä Helmikuuta v. 1908.)

Keis. Majesteetin Armollinen Määräys

pappien asettamisesta kuuromykkäin sielunhoitoa varten

5/7 1906 on näin kuuluva:

1) että on asetettava kaksi kuuromykkäin sielunhoitoon perehtynyttä pappia, joiden velvollisuus on kuuromykkäin sielunhoitajina ennakolta määrättyinä aikoina vuodessa käydä maan eri osissa;

2) että kummallekin näistä papeista on myönnettävä Suomen yleisistä varoista vuotuinen 5,000 markan palkkio 500 markan korotuksella viiden, kymmenen ja viidentoista vuoden nuhteetoman palveluksen perästä, sekä suoritettava päivärahat ja matkakustannukset voimassaolevan matkustussäännön seitsemännen luvun mukaan, ja

3) että Senaatin toimeksi on jätettävä, sittenkun maan Tuomiokapituleilta on hankittu asiaan lausunnot, antaa lähemmät määräykset näiden pappien virkatoimesta, toimintapiireistä, asuinpaikasta, oikeuksista ja muista tähän kuuluvista seikoista.

Näille papeille on Keis. Senaatti ²²/₁₀ 1907 antanut seuraavan ohjesäännön:

1 §.

Kuuromykkäin sielunhoitoon nähden jaetaan maa kahteen piiriin, läntiseen ja itäiseen. Läntinen käsittää Turun ja Porin-, Vaasan- ja Oulun läänit paitsi Kajaanin kihlakuntaa ja itäinen muun osan maata.

Kumpaankin piiriin asetetaan matkapappi. Läntisen piirin matkapapin, joka on Turun tuomiokapitulin alainen, tulee asua Nikolainkaupungissa ja itäisen piirin matkapapin, joka on Porvoon tuomiokapitulin alainen, Helsingissä.

2 §.

Matkapapin velvollisuus on asianomaisen tuomiokapitulin vahvistaman matkasuunnitelman ja työjärjestyksen mukaan matkustella piirissään pitämässä jumalanpalveluksia ja toimittamassa muita papillisia toimituksia kuuromykkille.

3 §.

Hakukelpoisia matkapapin virkaan ovat evankelisluterilaisen kirkon papit, jotka hakemuksiinsa liittämällä kuuromykkäin koulusta saaduilla todistuksilla näyttävät taitavansa kuuromykkäin suomen- ja ruotsinkielistä puhuma- ja viittomakieltä.

4 §.

Se tuomiokapituli, jonka alainen matkapappi on, julistaa viran haettavaksi niinkuin papinvirkojen avonaiseksi julistamisesta voimassa olevassa kirkkolaissa on säädetty, ja määrää kelpoisista hakijoista virkaan etupäässä sellaisen, jolla katsoo olevan erityistä harrastusta ja taipumusta tämmöiseen virkaan. Määräys on valitusosotuksineen tiedoksipantava ennenkuin virkamääräyskirja annetaan.

Ellei yhtään pätevää hakijaa ole ilmoittautunut julistettakoon virka uudelleen haettavaksi.

5 §.

Matkapapit saavat lukea kirkollisia virkavuosia ja ovat osakaita Suomen kirkollisviraston leski- ja orpokassassa, kuuluen suoritettavaan vuosimaksuunsa ja heidän kuolinpesilleen tulevaan eläkkeeseen nähden sen kolmannen luokan ensimmäiseen osastoon.

Matkapapin viroista suoritetaan mainittuun kassaan puolet palkkiosta viran avonaiseksi joutumista seuraavan kuun ensimmäisestä päivästä lukien sen kuukauden loppuun saakka, jonka kuluessa virkamääräyskirja annetaan. Toinen puoli palkkiosta siltä ajalta menee viran toimittajille.

4 §.

Matkapappi on velvollinen alistumaan niihin ohjesäännön muutoksiin ja lisäyksiin, joita katsotaan tarpeellisiksi.

Yksimielisyys on voimaa! Sentähden tulee kuuromykkäin liittyä Kuuromykkäinliittoon ajamaan niitä tarkoituksperiä, joita Liiton ohjelmassa on!

Tietoja Kotimaasta.

Kuuromykkäin Voim. & Urheiluseuran vuosikokous pidettiin K. M. Y:n huoneustossa Helmikuun 9 p:nä. Puheenjohtaja piti puheen mainiten seuran kuluneen toimintavuoden huomattavimmat hedelmät. Sitten luettiin ja hyväksyttiin vuosikertomus ja tili jonka mukaan tuloja oli ollut Smk. 246: 40 ja menoja 180: 40. Säästöä jäi seuraavaan vuoteen Smk 66, jota paitsi pankissa on talletettavana Smk 60: —. Jäsenluku on ollut v. 1907 25. — Johtokuntaan valittiin uudelleen puheenjohtajaksi ja rahastonhoitajaksi E. Karilas, varapuheenjohtajaksi O. Vetzell ja sihteeriksi A. Jokelainen. Johtokunnan muiksi jäseniksi S. Vuokko ja O. Lumme sekä varajäseneksi A. Vilkki.

Vuosikokouksessa päätettiin korottaa jäsenmaksu 4 markkaan vuodessa, niin että seura voisi hyvien varojensa kannatuksella terveellisen urheiluelämän elvyttämiseksi ja innoittamiseksi kuuromykkien keskuudessa.

Kuuromykkien Runebergin juhlaa vietettiin Helsingin Kuuromykkäyhdistyksen huoneustossa, joka oli koristeltu kansallisvärillä lipuilla. Suuren runoilijamme muotokuva oli niinkään koristettu lipuilla. Salin taustalle oli järjestetty pienen puoleinen näyttämö. Klo 5 aikaan alkoi juhlayalaistus ja klo 7 ohjelman suoritus, jonka toimittivat kuuromykät itse. Kun puheenjohtaja hra J. Sundberg oli pitänyt lyhyen alustavan puheen, lausui ent. kuuromykkäin opettaja D. F. Hirn »Sven Dufvan» merkkikielellä. Hra Karilaan lyhyen selostuksen jälkeen Suomen sodasta ja sen seurauksista, esitettiin kuvaemat: »Runeberg ja vänrikki Stål» sekä Molemmat rakuunat» Edelfeltin piirustusten jälkeen. Seurasi sitten »Porilaisten marssi», jonka merkkikielellä lausui »rakuuna Luoti». Lopuksi esitti yhd. sihteeri rva I. Stadius »Sotilaspojan» merkkikielellä.

Siirtola kuuromyksille. Helsingin kuuromykkäyhdistys on näinä päivinä ostanut kaupp. J. Granbergilta Oulunkylästä huvilapalstan perustaakseen sille kesäsiirtolan kuuromyksiä varten. Talvisin käytetään siirtola yhdistyksen jäsenten hiihtoretkeilyjen päämaailana.

Kuuromykkäin matkapapiksi läntiseen piiriin 2 p. Maalisk. määrättiin Oulun papiston apulainen, k. m. koulunopettaja K. A. Nyman.

Tietoja kuuromyksistä. Kalle Karhu on muuttanut pois Revonlahden pappilasta ja on nyt renkinä eräässä talossa Talokas Antti Nahkalan luona Revonlahdella.

Kuuromykkäin auttajayhdistyksen Oulun piirin ensimmäinen vuosikokous pidettiin 25 p:nä viime helmikuuta. Kokouksen avasi toimikunnan puheenjohtaja maist. K. E. Kahva lyhyellä puheella, jossa hän huomautti, että piiri ei ole onnistunut löytämään sopivaa toimialaa itselleen, millä se voisi vaikuttaa kuuromykkäin hyväksi, vaikka kokeiluja on tehty monelle suunnalle. Puhuja sanoi tulleen yhä enemmän vakuutetuksi siitä, että Suomen kuurom. auttajayhdistyksen olisi paras sulautua k. m. liittoon, sillä sen kautta yhdistyksen säännöissä mainittu ohjelma varmaankin tulisi paremmin toteutetuksi, kuin mitä tähän asti on tapahtunut. K. m. auttajayhdistys näytti kyllä tarpeen vaatimalta, kun sitä 14—15 v. sitten ruvettiin puuhaamaan. Mutta nykyisin ovat olot jo niin paljon muuttuneet, että kuuromykkäin hyväksi työskentelevä yhdistys luonnistuu meidän maassamme paraiten, kun siihen kuuluu sekä kuuromykkiä että niiden ystäviä, ja semmoinen yhdistys on Suomen kuuromykkäin liitto.

Hiihtokilpailu pidettiin H:gin Kuuromykkäin Voim. & Urh. seuran toimesta 8 p. Maalisk. 10 km. matkalla. Kahdeksan reipasta kuuromykkää lähti yhtäaikaa taivaltamaan n. k. ylioppilasten rataa osaksi jää-, osaksi maamatkaa. Keli oli hyvä. Palkintomitaleja saivat seuraavat: I palk. O. Vetzell 47 min. 25 s., II palk. E. Karilas 47 min. 30 s., III palk. C. Dahlström, Kirkkonummelta, 49 min. 50 s. ja IV palk. O. Lunne 50 min. 25 sek. Palkintotuomareina olivat hrat A. Norstedt ja A. Jokelainen.

Seura aikoo toimeenpanna yleisen kuuromykkäin hiihtokilpailun 10 km:n matkalla ensi talvena, jolloin kaikki Suomen parhaimmat k. m. hiihtäjät saavat ottaa osaa.

Raittiusiltama oli Turun Kuurom. r. y:llä helmikuun 9 p:nä kuuromykkäin huoneustoon. Ohjelmassa oli m. m. tervehdyspuhe esitelmä ja kuuromykkä A. Pihlajan tekemä raittiuskuvaelma: Juoppo käännetään hyvällä vaan ei pahalla.

Turussa pidettiin raittiusiltama kuuromykkäin huoneustossa maalisk. 8 p:nä. Ohjelma aloitettiin puheilla. Sen jälkeen pidettiin mieltäkiinnittävä, useilla havainnollisilla kokeilla valaistu esitelmä alkoholin vaikutuksesta ihmisen ruumiiseen. Taikalyhdyillä näytettiin kuvasarja: Pikku kapteeni. Kuvaelmassa esitettiin juomarin kääntymistä raittiusmieheksi kapakassa. Ohjelmassa oli myös satu ja kertomus: »Yksi lasi viina on vaarallista. Lopuksi saatiin nähdä viittomilla esitettävän kaksi kaunista »laulua». Kun sitte raittiusyhdistyksen jäsenet oli valokuvattu, jatkettiin iltaa leikkimällä ja teetä juomalla illan kuluessa jaettiin kaikille rahatta raittiuslehtisiä.

Tietoja k. m. lehteen. Joulukuun 19 p:nä v. 1907 vaipui kuoleman uneen Kurikassa Turun k. m. koulun entinen oppilas Fanny Huhtanen 18 v. 9 kk. 21 p. ikäisenä.

Fanny Huhtanen oli lahjakas, hyväluonteinen tyttö. Koulua käydessään opimhaluinen ja ahkera. Velvollisuutensa täyttämässä hän oli opettajilleen ilona, — toverillensä hyvänä esimerkkinä. Kun Fanny Huhtanen v. 1906 lopetti koulukäyntinsä, jätti hän jälkeensä kauniin muiston kaikille. Jumala on nyt ottanut hänet joukostamme pois. Minkätähden niin pian? Emme sitä ymmärrä — Jumala sen tietää. Kaipauksella hänen entiset opettajansa, varsinkin neiti Sirkka Liljefors ja toverinsa muistavat häntä.

J. Evank. 10: 9. Minä olen ovi, jos joku minun kauttani menee sisälle, se tulee autuaaksi ja menee sisälle ja ulos ja löytää laitumen.

H:gin Kuurom. V. & U. Seuran jäsenet toimeenpanivat kolmannen kerran hiihtokilpailun kiertopokaalista 15 p. t. k. Hiihdettävän jäämatkan pituus oli 5 km. ja suksikeli oli mitä parhain. Ensimmäisenä lylyn lykkääjänä tuli E. Karilas 20 min. 23 s., toisena O. Vetzell 21 min. 50 s., kolmantena O. Lumme 22 min. 3 s. ja neljäntenä S. Vuokko 23 min. 25 s. Palkintoja jaettiin kolme, pokaalin voitti yhdeksi vuodeksi E. Karilas. Toissa vuonna oli pokaali Vetzellin hallussa; häneltä se siirtyi Lummelle ja nyt lähti se edelleen kiertämään kädestä käteen.

Uusi kirja. — *Husandagtsbog*, jonka Norjan kuuromykkäin pappi *Conrad Svendsen* on kirjoittanut, ja jota Norjassa on myyty lähes 8,000 kappaletta, ilmestyy tänä keväänä tekijän luvalla suomalaisessa asussa nimellä *Kotihartauskirja* sokeainopettaja Aug. Heliän suomentamana ja K. J. Gummerus Osakeyhtiön Jyväskylässä kustantamana. Suomen kuuromykkäinliitto on mainittua kirjaa ostanut 300 kappaletta saadakseen kirjaa paremmin leviämään kuuromykkäinkin keskuuteen.

Ilmoituksia.

Kuuromykkäin Ystäville! Pitäkää huolta siitä, että K. m. lehti löytyy jokaisen kuuromykän kodissa. — Hankkikaa tilaajia myöskin kuulevien joukosta Kuuromykkäin liiton äänenkannattajalle!

Arv. Ilmoittajat huomatkaa!

„K. m. lehteen“ painettavista kihlaus-, vihkimis-, syntymä- ja kuolinilmoituksista on maksu 1 mk. 50 p.

Muista pienistä ilmoituksista on vähin maksu 1 mk., suu-remmista 2 markkaa.

Otan tehdekseni ovi- ja hautaristitauluja kaiverruksineen messingistä. Ne maksavat 10 mk. kpl. postimaksu siihen luettuna, jos eivät ole 10×15 cm suurempia eivätkä 1—2 mm. paksumpia. Paksummista 20 % korotus mm:ltä. Isompia kilpiä toiminimille eri sopimuksen mukaan. Teen joko tilaajan piirustuksen mukaan, tahi omin päin. Maksu lähetettävä tilattaissa.

A. Puolakka.

Osoite: Viipuri. Tiiliruukki, Kaivokatu 10.

Kuuromykkäin talouskouluun Pieksämäellä otetaan vielä kaksi kuuromykkää tyttöä oppilaiksi. Hakemukset ovat lähetettävät osoitteella:

Johtajatar Aina Vialén, Pieksämäki, Nikkarila.

HUOMAA! Kuuromykkänaiset HUOMAA!

jotka haluavat oppia vaatteiden pesua ja silitystä *»Pesulaitoksessa kuuromykkänaisten opettamista varten»* Helsingissä, lähettäkööt siitä pyynnön ynnä koulutodistuksensa ja muutkin todistuksensa kirjeessä osoitteella: Opettaja *Aug. Heliä, Helsinki, Albertinkatu 46.*

Opetus on maksuton ja kestää yhden vuoden. Oppilaalle hankitaan asunto ilmaiseksi sekä koitetaan hankkia raha-avustusta opissa-oloajaksi. Laitokseen tulo-ajasta ilmoitetaan kirjeellä, ja todistukset lähetetään takaisin. Oppiajan kuluttua hankitaan työtä.

Syntynyt

Terve tyttö.

Jyväskylässä 19 ²/₃ 08.

Sanna ja M. V. Kangas.

O. s. Kallio.

Vihityt.

Hilda Henriksson.

Karl Helenius.

Helsinki ²³/₁₁ 1907.